

15 LEUKE UITJESLANGS JOUWVAAR- ROUTE IN GRONINGEN

1 NATIONAAL PARK LAUWERSMEER

Toen de Lauwerszee in 1969 werd afgesloten had niemand kunnen voorspellen dat het Lauwersmeergebied een van de mooiste natuurgebieden van Nederland zou worden. Het Nationaal Park Lauwersmeer is een heerlijk gebied om doorheen te wandelen en fietsen. Konikpaarden galopperen langs de oevers, terwijl de Schotse hooglanders een eindje verderop staan te grazen. Ook de liefhebbers van vogels kunnen hier hun hart ophalen. Hier broedt namelijk de magnifieke zeearend. Wat er verder hupst, vliegt en langstrekt spot je vanuit een van de vele vogelkijkhutten en uitzichtpunten.

COLOFON

Ontwerp: MAKI
Tekst: Marketing Groningen, Routebureau Groningen
Fotografie: Sebastiaan Rodenhuis, Marleen Annema, Stella Dekker, Marketing Groningen, Harmen Piekema, Roelof Bos, Jurjen Veerman, Ruben Walma, Mariakray / Shutterstock.
Verantwoording: Alle gegevens zijn met grote zorgvuldigheid verzameld en verwerkt. Alle betrokken partijen kunnen niet aansprakelijk gesteld worden voor eventuele onjuistheden.
Maart 2023

routebureau
groningen

ER GAAT NIETS BOVEN
GRONINGEN

6 NIENOORD

Midden op het bosrijke Landgoed Nienoord in Leek zie je een van de mooiste borgen die Groningen rijk is: de Borg Nienoord. En extra mooi: je kunt je boot hier voor de deur aanleggen. Ga de borg binnen of wandel een van de routes over het landgoed. Leer meer over de geschiedenis van het bijzondere pand en bewonder de schelpengrot en de vele rijtuien. Kinderen kunnen zich hier helemaal uitleven in het familiepark.

7 GRONINGER DIEPEN

Wanneer je in Groningen bent, mag een bezoekje aan de stad natuurlijk niet ontbreken. Vaar langs de pakhuizen over de Diepenring de stad binnen. Leg aan in een van de havens en wandel het centrum in. Neem plaats op een gezellig terras of kijk eens binnen bij een rustgevend hofje. Natuurlijk mogen het beklimmen van de Martinitoren en een rondje door het Forum niet ontbreken.

De stad is ook een mooi beginpunt van verschillende routes over het water, zoals een dagtocht naar Aduarderzijl.

2 ZOUTKAMP

Tot 1960 had Zoutkamp een grote vissershaven. Toen de Lauwerszee werd afgesloten verloor het dorp deze belangrijke positie. Toch voelt het hier nog steeds als een ouderwets vissersdorp. Leg aan en ontdek wat het dorp te bieden heeft. Duik in de geschiedenis van het visserijverleden in het Visserijmuseum, wandel langs de gekleurde huisjes in de haven of haal een lekker visje bij de bekende palingrokerij Gaele Postma.

Zoutkamp is ook het beginpunt van een kinderfietsroute. Ga samen op avontuur door de omgeving.

3 ADUARDERZIJL

Klim omhoog bij de historische sluis voor een schitterend uitzicht. Wat je om je heen ziet is het Nationaal Landschap Middag-Humsterland, het oudste cultuurlandschap van Nederland. In het verleden liep het land hier regelmatig onder water, daarom woonden de meeste mensen hier op heuvels. Deze wierden zijn altijd bewaard gebleven. Stap op de fiets en ontdek dit bijzondere landschap. Wil je er meer over weten? Breng dan een bezoekje aan Museum Wierdenland in Ezinge.

4 WINSUM

Het is niet voor niets dat Winsum uitgeroepen is tot het allermooiste dorp van Nederland. Van prachtige kerken tot oude woonhuizen en historische boerderijen: hier staan karakteristieke gebouwen die de tand des tijds hebben doorstaan. Struin door het dorp en ontdek telkens weer mooiere plekjes. Winsum is ook een goede startplaats voor verschillende routes in de regio.

Vanaf hier treed je o.a. in de 1000 jaar oude voetsporen van de monniken van Aduard.

5 GARNWERD

Wanneer je door Garnwerd wandelt lijkt het net alsof de tijd stil heeft gestaan. Hier langs het Reitdiep is het prima toeven. Loop eens door de Burgemeester Brouwerstraat; het smalste straatje van Nederland dat voor auto's toegankelijk is. Drink een drankje op een van de terrassen of spring in het water. Neem je liever een duik in de geschiedenis? Wandel dan een route door 26 eeuwen bewoningsgeschiedenis.

De wandeling voert je langs de boorden van het Reitdiep en de voormalige, nog in het landschap zichtbare meanders.

8 ZUIDLAARDERMEER

Op de grens van Groningen en Drenthe ligt het Zuidlaardermeer. Een favoriet van liefhebbers van watersport. Van windsurfen tot zeilen, het kan hier allemaal. Doe je liever wat rustiger aan? Dan kan je op het strand genieten van de zon of plaatsnemen op een terrasje. Ook natuurliefhebbers kunnen hier hun hart ophalen. Hier in het gebied kom je onder andere bevers en otters tegen en in de zomer vliegt soms zelfs een zeearend over.

9 'T ROEGWOLD

Op de plek waar nu 't Roegwold ligt, vlak bij het Schildmeer, werd vroeger voedsel verbouwd. Sinds 2014 mag de natuur hier weer haar gang gaan. Wandel via het Knuppelpad over het water en je begrijpt meteen waarom dit een van de meest gefotografeerde plekken van de provincie is.

Je kunt hier de uitgebreidere route door Slochteren en Schildwolde fietsen. Neem dan meteen een kijkje bij de indrukwekkende Fraeylemaborg.

10 APPINGEDAM

Wat doe je als je meer woonruimte wilt, maar je huis ingeklemd staat tussen bebouwing en het water? Dan bouw je een deel ervan gewoon boven het water. De befaamde 'hangende keukens' hangen als een soort erkers boven het Damsterdiep. Op de brug bij het Gouden Pand kun je ze goed bekijken. Deze stad is naast Groningen de enige in de provincie met middeleeuwse stadsrechten. Struin langs de etalages in de smalle straatjes of breng een bezoek aan een van de musea.

SCAN DE QR-CODE VOOR BELANGRIJKE VAARINFORMATIE >

ROUTESINGRONINGEN.NL/VAAREN

11 PUNT VAN REIDE

Midden in de Dollard vind je de Punt van Reide. Een schiereiland vol kwelders, waar de natuur vrij spel heeft. Door de zeehondenkijkwand op de dijk heb je in de zomer zicht op de zeehonden die hier hun pups grootbrengen. Even verderop vind je Batterij Fiemel, een voormalig verdedigingswerk dat door de Duitsers werd gebruikt tijdens de Tweede Wereldoorlog. De Punt van Reide is te voet en op de fiets makkelijk te bereiken vanuit Termunterzijl.

12 KIEKKAASTE

Tegen de grens met Duitsland, bij Nieuwe Statenzijl, staat de Kiekkaaste. De enige vogelkijkhut in Nederland buiten de dijken. Vanuit de hut heb je zicht op de bijzondere natuur die ontstaat dankzij de samenkomst van zoet en zout water. Vogels vliegen hier af en aan en ook zeehonden en bruinvissen worden hier regelmatig gespot.

13 OLDAMBTMEER

Met haar 800 hectare is het Oldambtmeer het grootste meer van Groningen en zelfs een van de grotere meren van Nederland. Niet zo gek dus dat hier veel te beleven valt. Het water is een walhalla voor liefhebbers van watersport en ook in de omliggende dorpen is een heleboel te beleven.

In de omgeving starten verschillende fiets- en wandelroutes waarmee je in de geschiedenis van De Graanrepubliek kunt duiken.

14 VEENDAM

In de hoogtijdagen van de Groninger Veenkoloniën ontstonden dorpen als linten langs de kanalen die voor de turfvaart gebruikt werden en groeide Veendam uit tot een belangrijke industriestad. Tegenwoordig zijn de gezichten uit deze tijd nog altijd te herkennen; verspreid over de stad vind je vele monumenten. In het Veenkoloniaal Museum leer je alles over dit deel van de Groninger geschiedenis en met de Museumspoorlijn STAR maak je een ritje terug in de tijd.

15 BOURTANGE

Bourtange is een van de meest bekende plekken van Groningen. Het stervormige dorp was een onneembare vesting waar menig vijand zich in het verleden op heeft stukgebeten. Tijdens een bezoek kan je je de hele dag vermaken. Er zijn meerdere musea, een ouderwetse kaarsenmakerij en gezellige restaurantjes.

Ook lopen hier verschillende wandel- en fietsroutes langs waarmee je net een andere kijk op de vesting krijgt.

ROUTES IN GRONINGEN

De gastvrijheid van Groningen ervaar je niet alleen vanaf het water, maar ook wandelend of op je fiets. Op routesingroningen.nl vind je de mooiste vaar-, wandel- en fietsroutes om de provincie mee te ontdekken.

Deze routes kan je filteren op lengte en bewegwijzering. Zo kies je altijd de route die bij je past.

Bij de 15 leuke uitjes op deze kaart zijn 7 routes uitgelicht. Scan de QR-codes voor meer informatie.

Handige vaarinformatie en leuke tips

VAREN EN AANLEGGEN IN GRONINGEN

Vanaf het water ervaar je Groningen op een hele andere manier. Ook langs het water is genoeg te ontdekken. Leg je boot aan in een van de vele (jacht)havens en ontdek de provincie te voet of met de fiets. Op deze kaart vind je handige vaarinformatie en 15 leuke uitjes die aan jouw vaarroute liggen. Wandel door idyllische dorpen en ga op avontuur door de ongerepte natuur.

ER GAAT NIETS BOVEN
GRONINGEN

HANDIGE VAARINFORMATIE

JOUW GRONINGSE VAARAVONTUUR BEGINT OP [ROUTESINGRONINGEN.NL/VAREN](https://www.routesingroningen.nl/varen)

ACTUELE VAARINFORMATIE

De website is het startpunt van jouw vaaravontuur in Groningen. Hier vind je alles wat je nodig hebt om te varen in Groningen. Bekijk de actuele brug- en sluisbedieningstijden, vaarhoogtes, beschikbare vaarwegen en de stremmingen. Ook vind je hier alle aanlegplaatsen, jachthavens en trailerhellingen. Andere handige bronnen zijn de ANWB-wateralmanak en de ANWB-waterkaarten nr. 2, 3 & 4.

VAARROUTES IN GRONINGEN

Zin om op avontuur te gaan in Groningen? Wil je één dag varen of heb je meerdere dagen de tijd? Op de website vind je tientallen prachtige vaarroutes. Ontdek de driedaagse tocht van de stad naar de zee via het Reitdiep of bevaar een van de mooie meren die de provincie rijk is.

ZELFBEDIENING BRUGGEN EN SLUIZEN

Voor een aantal bruggen en sluisen in de provincie geldt zelfbediening. In de meeste gevallen heb je hier een zelfbedieningsleutel voor nodig. Tegen betaling van statiegeld is deze sleutel verkrijgbaar bij veel jachthavens en toeristische punten in Groningen, de lijst met uitgiftepunten vind je op de website. Je hoeft maar één sleutel aan te schaffen, deze is voor verschillende plekken in de hele provincie te gebruiken.

MELDING MAKEN

Kom je onderweg een kapotte steiger tegen? Of kloppen de brugtijden niet? Maak een melding op de website. Zo houden we samen de vaarinformatie kloppend en actueel.

VEILIG OP HET WATER

Voordat je gaat varen is het belangrijk een aantal zaken goed op orde te hebben. Is je schip technisch in orde, krijgt het regelmatig onderhoud? Nadat je alles goed hebt gecheckt en zeker weet dat de uitrusting van je boot op orde is, zijn er op het water nog een aantal veiligheidsaspecten waar je op moet letten:

- **Houd je altijd aan de vaarregels;**
- **Zorg dat er voor iedereen een reddingsvest aanwezig is;**
- **Kijk goed om je heen en communiceer met andere schippers als dat nodig is;**
- **Passeer andere schepen, veerponten, bruggen en sluisen op de juiste manier;**
- **Steek veilig over.**

Lees de belangrijkste gedragsregels op [varendoejesamen.nl](https://www.varendoejesamen.nl)

PRAKTISCHE INFORMATIEN FÜR DIE SCHIFFFAHRT

INFORMATIONEN FÜR DIE SCHIFFFAHRT FÜR DEIN ABENTEUER AUF DEN GRONINGER GEWÄSSERN FINDEST DU AUF [WWW.ROUTESINGRONINGEN.NL/VAREN](https://www.routesingroningen.nl/varen)

AKTUELLE INFORMATIONEN FÜR DIE SCHIFFFAHRT

Ihr Abenteuer auf den Groninger Wasserstraßen beginnt auf der Website. Hier finden Sie alle erforderlichen Informationen für eine entspannte Bootsfahrt auf den Gewässern der Provinz Groningen. Hier finden Sie aktuelle Brücken- und Schleusenöffnungszeiten, Durchfahrthöhen, freie Fahrwege und Sperrungen. Auch Anlegestellen, Jachthäfen und Slipanlagen werden hier angezeigt.

WASSERROUTEN IN GRONINGEN

Lust auf ein Abenteuer in der Provinz Groningen? Möchten Sie einen Tagesausflug machen oder haben Sie mehrere Tage Zeit? Auf der Website finden Sie Dutzende wunderschöne Wasserrouen. Wie wär's mit einer dreitägigen Tour über den Reit-diep Kanal, der Sie von der Stadt bis zur Wattenmeerküste führt. Oder entdecken Sie die vielen schönen Seen, die die Provinz Groningen für Sie bereithält.

SELBSTBEDIENUNG VON BRÜCKEN UND SCHLEUSEN.

In der Provinz Groningen gibt es einige Selbstbedienungsbrücken und -schleusen. Bei den meisten davon brauchst du einen Selbstbedieningsschlüssel. Gegen ein Pfand ist dieser Schlüssel bei vielen Jachthäfen und an touristischen Informationspunkten in Groningen erhältlich. Die betreffenden Ausgabestellen findest du auf der Website. Da der Schlüssel an verschiedenen Stellen in der Provinz verwendet werden kann, brauchst du nur einen Schlüssel zu erwerben.

IHRE MELDUNGEN SIND UNS WICHTIG

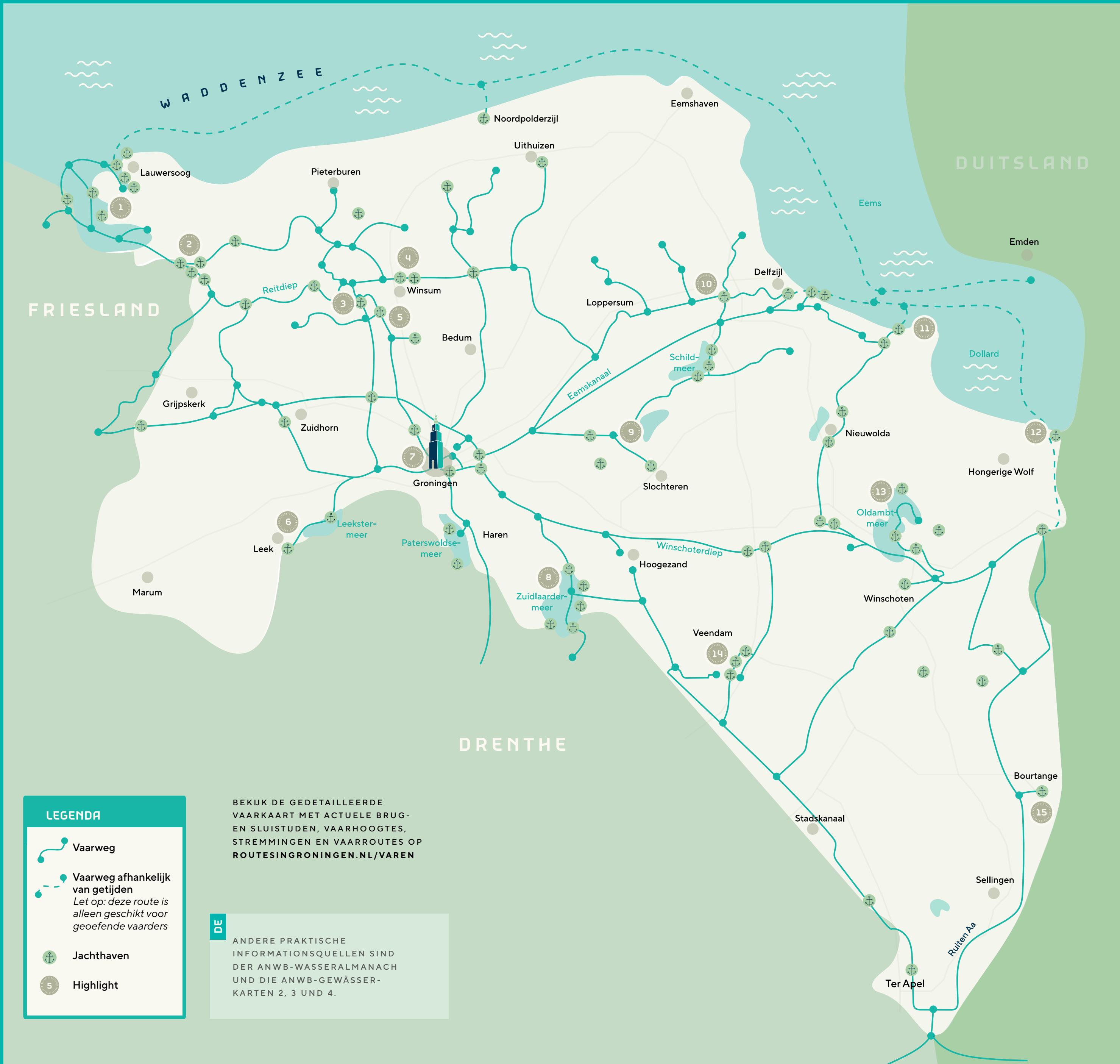
Sehen Sie unterwegs einen defekten Bootssteg? Oder stimmen die Brückenöffnungszeiten nicht? Dann bitten wir Sie, dies auf der Website zu melden. Denn so bleiben die Informationen für die Schifffahrt immer richtig und aktuell.

SICHER UNTERWEGS AUF DEM WASSER

Bevor Sie mit Ihrem Boot losfahren, ist es wichtig, dass alles sicher und in Ordnung ist. Ist Ihr Boot technisch einwandfrei, wird es regelmäßig gewartet? Wenn Sie alles gut überprüft haben, und die Ausrüstung Ihres Bootes in Ordnung ist, dann gilt es trotzdem noch einige Sicherheitsaspekte zu beachten:

- **Beachten Sie immer die Vorschriften auf dem Wasser;**
- **Sorgen Sie dafür, dass für alle Passagiere an Bord eine Schwimmweste vorhanden ist;**
- **Achten Sie aufmerksam auf den Verkehr – falls erforderlich verständigen Sie sich mit anderen Schiffsführern;**
- **Beim Passieren anderer Schiffe, Boote oder Fähren, aber auch bei Brücken und Schleusen sind immer die Vorschriften einzuhalten;**
- **Nur überqueren, wenn es sicher ist.**

Die wichtigsten Verhaltensregeln finden Sie auf [varendoejesamen.nl/de](https://www.varendoejesamen.nl/de)

LEGENDA

- Vaarweg
- - - Vaarweg afhankelijk van getijden
Let op: deze route is alleen geschikt voor geoefende vaarders
- ⚓ Jachthavens
- 5 Highlight

BEKIJK DE GEDETAILEERDE VAARKAART MET ACTUELE BRUG- EN SLUISTIJDEN, VAARHOOGTES, STREMMINGEN EN VAARROUTES OP [ROUTESINGRONINGEN.NL/VAREN](https://www.routesingroningen.nl/varen)

DE

ANDERE PRAKTISCHE INFORMATIQUESQUELLEN SIND DER ANWB-WASSERALMANACH UND DIE ANWB-GEWÄSSER-KARTEN 2, 3 UND 4.